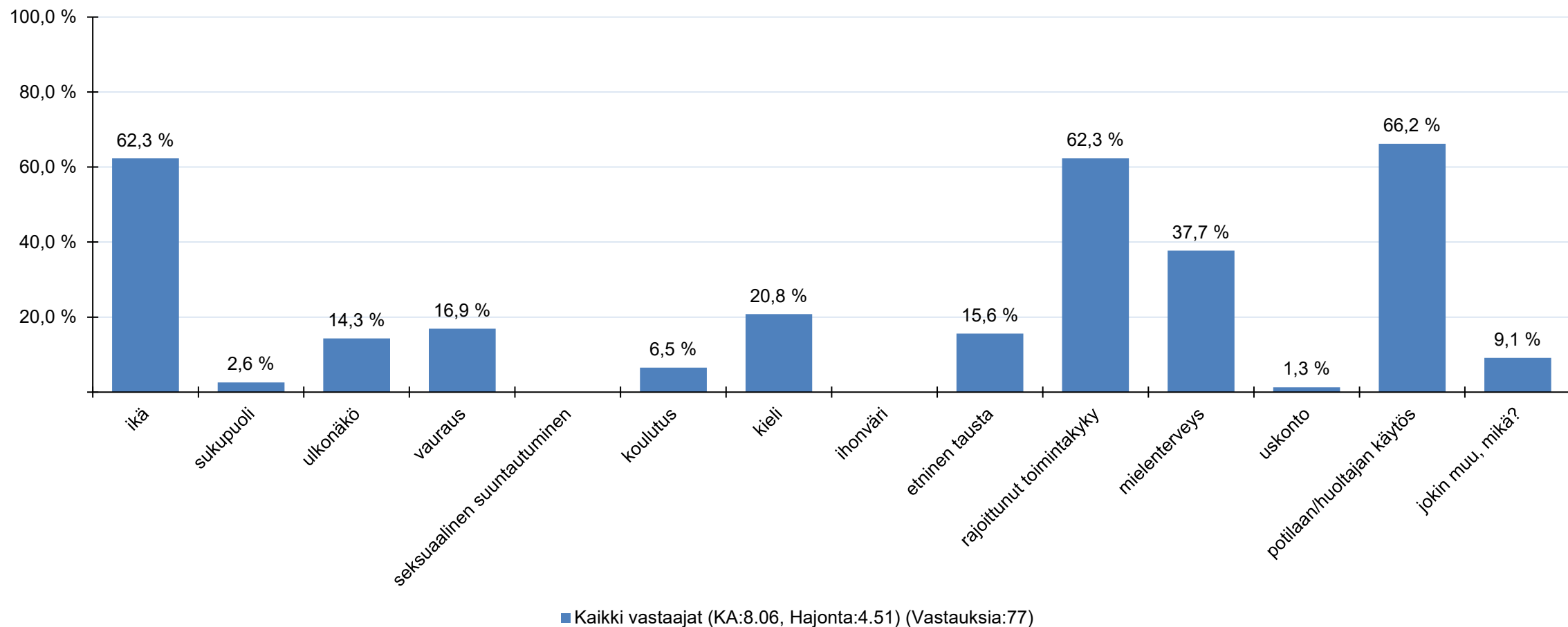

Arkipäivän etiikkaa – Käytämmekö valtaamme väärin?

25.4.2025

Pohdi, mitkä potilaan eri ominaisuudet voivat vaikuttaa asenteisiisi ja sitä kautta antamaasi hoitoon.

Pohdi, mitkä potilaan eri ominaisuudet voivat vaikuttaa asenteisiin ja sitä kautta antamaasi hoitoon. - jokin muu, mikä? (Kaikki vastaajat)

- Terveys
- Potilaan muut sairaudet.
- potilaan oma motivaatio hoitoon
- potilaan omahoito
- Päihteiden käyttö
- suun terveyden tilanne
- Päihteiden vaikutuksen alaisena olevat

Miten valta/vallankäyttö mielestäsi näkyy hammaslääkärin työssä? (HUOM. Kaikki voivat lukea kommenttisi.) (Kaikki vastaajat)

- Hammaslääkäri käyttää väistämättä valtaa potilaan hoidosta päättäessään. Vaikka hän osallistaisikin potilaan ja hoitaisi potilasta yhteisymmärryksessä tämän kanssa (niin kuin pitääkin), on hänellä silti potilasta laajempi ymmärrys potilaan asiassa (ellei potilas satu itse olemaan alan ammattilainen). Mietin joskus, että meillä hammaslääkäreillä saattaa olla vähän liiankin suuret luulot siitä, että tiedämme, mikä on potilaalle hyväksi. Kuuntelemmeko aidosti potilaan tarpeita ja toimimme aidosti yhteisymmärryksessä hänen kanssaan vai haksahdammeko välillä paternalismiin uskoen tietävämmme potilaan parhaan häntä itseään paremmin?
- Hammaslääkäri on asiantuntija, johon potilas luottaa ja jota potilas kuuntelee mm. suosituksissa ja hoitoehdotuksissa. Hammaslääkärillä on myös hoitotilanteessa valta ja vastuu ohjata hoitotapahtumaa.
- Pelon lievittämiseen
- Tämä ikäiselle / näköiselle riittää "vähäisempikin" toimenpide
- Jos on luottamuksellinen suhde potilaaseen, niin hml:llä on melkoiset "valtuudet" ehdottaa kalliitakin hoitoja potilaalle. Potilaan voi olla vaikea kieltäytyä, jos ei anneta vaihtoehtoisia hoitosuunnitelmia. Potilas ei kuitenkaan voi omilla tiedoillaan tietää, onko hoitosuunnitelma juuri hänelle oikea ja sopiva, esim jos hml: n tarjoama/ehdottama hoito onkin ns ylihoitamista.
- Saatamme hoitosuunnitelmaa läpikäydessä jättää jonkin vaihtoehdon kertomatta, koska oletamme jotain. Oletamme herkästi potilasta kuulematta.
- Jos jätetään kertomatta eri hoitovaihtoehtoista olettaen että potilaalla ei esimerkiksi ole varaa kalliimpiin toimenpiteisiin tai proteettisiin ratkaisuihin. Vallankäyttöä on myös toimenpidetilanteet jos potilaalle ei anneta tilaa näyttää jos sattuu tai tarvitsee taukoa toimenpiteen aikana.
- Ei tehdä lähetettä jatkohoitoon tai jätetään hoitamatta.
- Hammaslääkärin voi tunnistaa potilaalle tehdyistä töistä, niin hy issä kun huonoissa.

Miten valta/vallankäyttö mielestäsi näkyy hammaslääkärin työssä? (HUOM. Kaikki voivat lukea kommenttisi.) (Kaikki vastaajat)

- Hammaslääkärin voi tunnistaa potilaalle tehdyistä töistä, niin hy issä kun huonoissa.
- Ei saisi näkyä työssä.
- Hammaslääkäri ei ole vallankäyttäjä vaan alansa ammattilainen, johon potilaan pitäisi luottaa. Ideologiat pidettävä poissa.
- Mielestäni se ei näy mitenkään, ainakaan en omalla kohdallani sitä tunnista. Toki kerron hoitajalle, mitä hänen tulee tietää potilaiden hoitoa ja toimenpiteitä koskien, kerron potilaille mitä heidän kannattaa tehdä suunsa hyvinvoinnin eteen, ym., ym. Ne kuuluvat hammaslääkärin tehtäviin ja vastuulle. En kutsuisi sitä vallankäytöksi.
- Valta tai vallankäyttö voi näkyä muttei useimmiten näy
- Vallankäyttönä
- No ei yhtään mitenkään
- Hammaslääkäri ei aina ehkä kerro kaikkia hoitovaihtoehtoja.
- Jos potilas käyttäytyy ikävästi, voi olla, että seuraava aika ei järjestykään niin nopeasti kuin ns. mukavalle potilaalle.
- Hammaslääkäri voi ohjailla potilaan päätöksentekoa eri hoitovaihtoehtojen välillä haluamaansa suuntaan (esittämällä sopivia argumentteja) .

Kiitos!

toimisto@hammaslaakariliitto.fi